

Aan : Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Kenmerk : VLK/IP bouwbesluit/2019

Datum: 1 maart 2019

Betreft : Reactie VLK op internetconsultatie Verzamelbesluit Bouwbesluit 2012
Toevoeging artikel waterdichte afdichting onder tegelwerk

Hierbij reageert de VLK op de internetconsultatie aangaande “Verzamelbesluit Bouwbesluit 2012; Besluit tot wijziging van het Bouwbesluit 2012 in verband met het verbeteren van de veiligheid bij het bouwen en de bruikbaarheid en gezondheid in bouwwerken en enkele andere wijzigingen” van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

De VLK vraagt om uitbreiding van het Bouwbesluit 2012 met een onderdeel betreffende de waterdichte afdichting onder tegelwerk.

Doucheruimten in sportcomplexen of badkamers in huis staan dagelijks bloot aan water. Dat geldt nog sterker voor zwembaden en wellness-centra. Met al dat water is het een absolute must dat die natte ruimten verhoogd waterdicht zijn. Vaak zijn ze netjes betegeld en afgekit, wat de hygiëne bevordert en de ruimte een fraai aanzicht geeft. Het is echter in relatie tot het gebruik niet altijd afdoende. Om de ruimte waterdicht te maken zijn extra stappen nodig. Deze stappen worden vaak niet uitgevoerd omdat het in de branche niet gezien wordt als een verplichte stap, maar als meerwerk. Gevolgschades zijn echter groot en niet in verhouding met de te nemen voorzorgmaatregel. Vermelding van een dergelijke voorzorgmaatregel in het Bouwbesluit dwingt de branche de noodzakelijke stappen te nemen, wat een enorme kwaliteitsverhoging als gevolg heeft.

Natte ruimte

Tegels, kitten en lijmen zijn waterwerende producten, maar daarmee vormen ze nog geen garantie voor een verhoogd waterdicht systeem. In de praktijk blijkt dat vooral langs afvoeren, doorvoeren en wand/vloeraansluitingen, vocht kan doordringen in vloeren en wanden. Bovendien zijn vloeren en wanden van gips (gipsplaten, gipsblokken, gipsstucwerk) of multiplex vochtgevoelige ondergronden, die niet zonder vochtkering gebruikt zouden mogen worden. Betreft het een gestorte betonvloer met leidingen erin, dan is de ondergrond minder gevoelig voor indringing van vocht. Doorvoeren, afvoeren en aansluitingen verdienen dan echter nog steeds de aandacht, zeker gezien het feit in de meeste eensgezinswoningen de badkamer zich direct boven de meterkast bevindt!

De gevolgen van vochtindringing in vloeren en wanden zijn geen pretje: schimmelvorming, schade in de natte ruimte en soms zelfs gevolgschade in aangrenzende ruimten. Afgezien van de schade aan de woning of het gebouw, kan het ook nadelig zijn voor de gezondheid en kan het financiële gevolgen hebben.

Waterdicht, goed geregeld!

Doelstelling is dat de ondergrond in natte ruimten duurzaam wordt beschermd tegen het indringen van vocht. Dat kan door een volledig waterdicht membraan aan te brengen onder de vloer- en wandtegels. Dit wordt ook wel ‘volvlakse afdichting’ genoemd.

Wanneer de te betegelen ondergrond in aanraking kan komen met water, dan dient men er een vlak waterdicht membraan op aan te brengen.

Zo’n membraan kan worden gevormd door dispersie, of door een cementaire dichtlaag, of door een combinatie van beide. De verschillende componenten worden ter plaatse samengesteld tot een

waterproof systeem. Hoe zo'n volvlakse afdichting wordt gemaakt hangt van het gekozen systeem af, maar belangrijk is dat het precies en vakkundig wordt uitgevoerd.

Daarnaast kan worden gebruikt:

- afvoeren die zijn voorzien van een flens om het membraan op aan te sluiten;
- manchetten/dichtbanden die rondom leidingen worden aangebracht;
- doorvoeren met flenzen of manchetten die in het membraan worden geïntegreerd.

Wat zijn de voordelen van een waterdichte afdichting onder tegelwerk?

Een waterdicht membraan kan zowel in de nieuwbouw als bij een renovatie in de natte ruimten worden aangebracht. Het is slechts een kleine investering die belangrijke voordelen oplevert:

- Het risico van vochtindringing is uitgesloten en daardoor:
 - geen schimmelvorming door vochtindringing;
 - geen schade en herstelkosten in de natte ruimte;
 - geen gevolgschade en herstelkosten in de overige ruimten;
 - geen gevaarlijke situaties zoals lekkage boven de meterkast;
- Gecontroleerde afvoer van het vocht uit de natte ruimte;
- Ideale omstandigheden om een drempelvrije (levensloopbestendige) douche te bouwen.

Belang van een betere regelgeving

Nederland is een uitzondering in Europa als het gaat om regelgeving voor het aanbrengen van een dichtingssysteem in natte ruimten. Alle omliggende landen hebben dit opgenomen in hun nationale bouwregelgeving waardoor een waterdichte afdichting een noodzakelijk onderdeel is geworden van het bouwproces, en niet – zoals in Nederland – als een optie wordt gezien.

De belangrijkste Europese normen op dit gebied zijn:

- ETAG 022 *Watertight Covering Kits for Wet Room floors and or walls*
- NEN-EN 14891 *Waterondoordringbare vloeibaar aangebrachte producten voor het gebruik onder verlijmd keramische tegels - Eisen, beproevingsmethoden, conformiteitsbeoordeling, classificatie en aanduiding*

De brancheverenigingen voor tegelzetters (Bovatin) en voor fabrikanten van lijmen en kitten (VLK) hebben zich de afgelopen jaren ingezet voor bewustwording op het gebied van waterdichte afdichting onder tegels. Middels trainingen en het uitgeven van best practices worden tegelzetters geïnformeerd over de juiste manier van werken. De praktijk blijkt echter zeer hardleers te zijn: het wordt gezien als een extra kostenpost en dus meerwerk, en daardoor veelal als optie aangeboden.

Opname van een artikel aangaande waterdichte afdichting onder tegels in het Bouwbesluit dwingt de tegelzetter anders te werk te gaan, waardoor:

- De veiligheid voor bewoners/gebouw gebruikers vergroot wegens vermindering gevaarlijke situaties door vocht en elektriciteit;
- De gezondheid van bewoners/gebouw gebruikers verbetert wegens het uitblijven van schimmelvorming en er positief wordt bijgedragen aan de indoor air kwaliteit;
- Gevolgschades en bijbehorende herstelkosten enorm verminderen;
- Bouwkwiteit in het algemeen enorm wordt vergroot.

Isabel Polderdijk

Branchemanager

VVVF - VLK - VVVH | Loire 150, 2491 AK Den Haag

M 06 380 089 39 | E polderdijk@vvvf.nl